

नव जनचेतना

NAWA JANACHETANA NATIONAL DAILY राष्ट्रिय दैनिक

अब 'फुस्ती' मा अभिनेता धीरज मगर र अभिनेत्री गिरुणा मगरले लगाउने सगुर्पा पहिरनको डिजाइन आईआईएफटीमा आबद्ध २४ जना विद्यार्थीले गर्नेछन् । सञ्चालना समारोहमा उपस्थित आएका धीरज र गिरुणाले आफ्नो पहिरनबारे छफफल गर्दै केही पोशाक टाचल पनि गरेका थिए । आईआईएफटीसँग जोडिन पाएकोमा उनीहरूले सुसी ट्यक गरे । कार्यक्रममा फिल्मका लेखक सनेत रहेका निर्देशक चोखलले आईआईएफटीका विद्यार्थीहरूको नवीनतम सोचले फिल्मका पात्रलाई मुर्तरूप दिनेमा आफू विश्वस्त रहेको बताए ।

आजको विचार...

डॉ. सन्जिव हुमागाई

विषय... (दुई पेजमा)

आजगी माघ ११ गतेबाट रिजिज हुने फिल्म 'गिफिड' कोटी हराएको सूचनाको नयाँ टेलर सार्वजनिक भएको छ । ४ मिनेट १६ सेकेण्डको टेलर फिल्मका शीर्ष कलाकार नाजिर हुसेन र सुष्टि श्रेष्ठ वरपर घुम्नेछे । सामाजिक सञ्जालबाट भेटिएको नाजिर र सुष्टिबीच खात्रामा गिरिफिड आउने उतावढावलाई टेलरमा रथान दिइएको छ । विशेषत टेलरले फिल्मले पढी-नपेसी गेलगिलाएको सोजी गरेको देखाएको छ । फिल्ममा नाजिर रगको भूमिकामा र सुष्टि सीताको भूमिकामा छन् । टेलरमा केही दिनअघि सार्वजनिक गरिएको नयाँ गीत 'सपनीमा'का फुटेजलाई पनि रथान दिइएको छ ।

३ वर्ष ३० अंक १६७ २०८१ पौष २५ गते विहीबार 9 January 2025, Thursday पृष्ठ संख्या 8 मूल्य रु ५/-

संक्षिप्त समाचार

सडक दुर्घटनामा एक लाख ८० हजारको मृत्यु

(रासस/सिन्धुबा)

नयाँ दिल्ली, पुस २४/सन् २०२४ मा भारतमा भएका सडक दुर्घटनामा परी करिब एक लाख ८० हजार व्यक्तिको मृत्यु भएको छ । भारतका सडक यातायात तथा राजमार्ग मन्त्री नितिन गडकरीले सन् २०२४ मा भारतमा भएको सडक दुर्घटनामा परी करिब एक लाख ८० हजार व्यक्तिको मृत्यु भएको जानकारी सुधवार दिएका हुन् । उनका अनुसार सवारी दुर्घटनामा परी मृत्यु हुनेमध्ये ६६ प्रतिशत १८ देखि ३४ वर्ष उमेर समूहका रहेका छन् । मृत्यु हुनेमा करिब १० हजार विद्यालयमा अध्ययनरत छात्रछात्रा रहेको उल्लेख गर्दै उनले विद्यालय तथा अन्य शैक्षिक संस्थाअगाडि यातायातको उचित व्यवस्था नहुँदा मृत्यु भएको बताए । गडकरीले मानव जीवन बचाउनका लागि सडक दुर्घटनाका पीडितहरूको नगदरहित उपचारको नयाँ योजना सुरु गरिएको पनि बताए । उनले भने, 'सडक दुर्घटनामा परी घाइते भएकहरूको नगदरहित उपचारको लागि हामीले नयाँ योजना सुरु गरेका छौं । दुर्घटना लगत्तै २४ घण्टाभित्र प्रहरीमा सूचना जनाई भर्ना भएका विरामीको सात दिनको उपचार खर्च वा उपचारको लागि अधिकतम एक लाख ५० हजार भारतीय रुपैयाँ (एक हजार ७५७ अमेरिकी डलर) सम्म उपलब्ध गराउने व्यवस्था गरिएको छ । सडक दुर्घटनाका घटनामा मृत्यु भएका व्यक्तिका लागि दुई लाख भारतीय रुपैयाँ (दुई हजार ३०० अमेरिकी डलर) पनि उपलब्ध गराउने व्यवस्था गरिएको छ ।

मुलुक परिवर्तनमा प्रजातन्त्र सेनानीको योगदान महत्वपूर्ण : नेता शाह

प्रजातन्त्र सेनानीहरु भन्छन् 'हाम्रो योगदान ओभरलमा प्यो'

राजबन्ध रावभाफी
पाल्पा, पौष २४/नेपाली कांग्रेसका केन्द्रीय सदस्य तथा पूर्वमन्त्री भरत कुमार शाहले मुलुक परिवर्तनमा प्रजातन्त्र सेनानीहरूको योगदान महत्वपूर्ण रहेको बताएका छन् । बुधवार नेपाली कांग्रेसको भातृ संस्था नेपाल प्रजातन्त्र सेनानी संघ पाल्पाको तेस्रो जिल्ला अधिवेशनलाई तानसेनमा सम्बोधन गर्दै उनले देशमा परिवर्तन ल्याउनमा प्रजातन्त्र सेनानीहरूको योगदान महत्वपूर्ण रहेको बताएका हुन् । नेता शाहले प्रजातन्त्र सेनानीको सक्रियताका कारण नेपालमा परिवर्तन सम्भव भएको बताउँदै नेपाली जनताले आजसम्म जे जति अधिकार प्राप्त गरेका छन् त्यसमा प्रजातन्त्र सेनानीको भूमिका रहेको उल्लेख गरे । कांग्रेसको १०० दिने अभियानका पाल्पा प्रतिनिधि समेत रहेका उनले राणा शासनलाई समाप्त पारेर संवैधानिक राजतन्त्र र संसदीय प्रणाली ल्याइएको बताए । निरङ्कुश राजतन्त्र र निर्दलीय पञ्चायती व्यवस्था फालेर बहुदलीय प्रणाली स्थापनामा प्रजातन्त्र सेनानीहरूको सक्रियता, सजग, दूरदर्शी र नेतृत्वदायी भूमिका रहेको नेता शाहले उल्लेख गरे । 'प्रजातन्त्र सेनानीको सक्रिय भूमिकाविना नेपालमा परिवर्तन सम्भव थिएन,' उनले भने । प्रजातन्त्र सेनानीहरू कान्तिकारी, आन्दोलनकारी र संघर्षशील हुने गरेको तथा परिवर्तनको पक्षमा काम गर्दै आएको उनको भनाइ थियो । नेता शाहले

आफूले पनि प्रजातन्त्र ल्याउन ज्यानै बाजी लगाएको स्मरण गर्दै कठिन परिस्थितिमा सेनानीहरूले काम गरेको बताए । उनले भने 'प्रजातन्त्र त्यतिकै आएको हैन, दुःख गरेर ल्याइएको हो । त्यसको संरक्षण गर्ने दायित्व पनि हाम्रै हो ।' नेता शाहले अहिलेको व्यवस्थालाई यताउती हुन नदिई सबै सेनानीहरू अब एक भएर देश र पार्टी बनाउने दिशामा लान जरुरी रहेको औल्याए । कार्यक्रमका विशिष्ट अतिथि नेपाली कांग्रेस पाल्पाका सभापति हिमालदत्त श्रेष्ठले मुलुकमा प्रजातन्त्र स्थापनाका लागि महत्वपूर्ण योगदान दिएका प्रजातन्त्र सेनानीहरू सधै देशका लागि अमर रहेको बताए । उनले

हिजोका दिनहरूमा देश परिवर्तनमा खेलेको भूमिका अहिले पनि उतिकै आवश्यक रहेको उल्लेख गरे । सभापति श्रेष्ठले 'प्रजातन्त्र सेनानीहरूलाई साधमा लिएर पार्टी र मुलुक रूपान्तरणमा अब पाल्पा कांग्रेसले काम गर्नुपर्नेछ ।' उनले प्रजातन्त्र सेनानीहरूको जिल्लामा रेकर्ड राखिएको र उनीहरूको योगदानको कदरस्वरूप सम्मान समेत गर्दै आएको बताए । सभापति श्रेष्ठले पार्टीलाई विधिवत, संस्थागत र भातृ संस्थाहरूलाई चलायमान बनाउने काममा

पार्टी सक्रिय भएर लागेको उल्लेख गरे । कार्यक्रममा पार्टीका नेताहरूले प्रजातन्त्र सेनानीहरूको योगदानको सम्मान गरेको भने पनि प्रजातन्त्र सेनानीका नेताहरूले भने आफूहरूको योगदान ओभरलमा परेको गुनासो गरेका छन् । प्रजातन्त्र सेनानी संघका केन्द्रीय सदस्य हरिराज गौतमले मुलुकमा व्यवस्था परिवर्तनका लागि आफूहरूले जेल, नेल खेप्नु परेको स्मरण गर्दै अहिले त्यो योगदान ओभरलमा परे जस्तो भएको बताए । उनले पार्टीलाई सशक्त बनाउने

अगाडि बढाउन पुराना र नयाँ व्यक्तिकहरूलाई सँगै लिएर अगाडि बढ्नु अहिलेको आवश्यकता रहेको उल्लेख गरे । मुलुक परिवर्तनमा योगदान गर्नेगर्नामा उनले जोड दिए । नेता गौतमले सङ्गठनलाई शुद्धीकरण गर्न जरुरी रहेको बताउँदै शुद्धीकरण नगर्दासम्म संघ बलियो बनाउन नसकिने धारणा व्यक्त गरे ।

...बाँकी बन्तिय पेजमा

महायज्ञबाट चार करोड ३५ लाख संकलन

रामपुर (पाल्पा), पौष २४/जिल्लाको रामपुरस्थित शहीद बहुमुखी क्याम्पसमा सञ्चालित श्रीमद्भागवत महापुराणमा चार करोड ३९ लाख रकम संकलन भएको छ । क्याम्पसमा गत पुस १६ गतेदेखि सुरु भएको महायज्ञमा चार करोड ३९ लाख ६४ हजार रकम संकलन भएको हो । क्यापसमा संकाय थप, सीपमूलक कक्षा सञ्चालन र छात्रावास निर्माणका लागि महायज्ञ सञ्चालन गरिएको क्याम्पस संचालक समितिका अध्यक्ष नेत्रसद महर्द्धले बताए । उनका अनुसार कालीगण्डकी उपत्यकामा शैक्षिक, धार्मिक, सांस्कृतिक पर्यामर्त्यको आधार तयार गर्ने योजना अघि बढेको छ । साथै, शहीद बहुमुखी क्याम्पसलाई आर्थिक भौतिक एवं शैक्षिक गुणस्तरमा सबल बनाउने योजनासहित महायज्ञ गरिएको

हो । उच्च तहमा प्राविधिक शिक्षाको पूर्वाधार तयार गर्ने, अध्ययनरत विद्यार्थी र युवापुस्तामा संस्कारयुक्त, कर्मशील, अध्ययनशील, राष्ट्रप्रेमी भावना जागृत गराउने योजना रहेको क्याम्पस प्रमुख मुरारी प्रसाद काफ्लेले बताए । रामपुर नगरपालिका-७ निवासी तेजकुमारी उपाध्यायले एक करोड मूल्य पर्ने जग्गा प्रदान गर्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गरेकी छिन् ।

भने एक हजार ३२ मुरी धान पनि संकलन भएको छ । यज्ञको पहिलो दिन जग्गा सहित १६ लाख ९ हजार ४ सय ८१ रुपैयाँ, दोस्रो दिन ४ लाख ७६ हजार ७९१ रुपैयाँ २२ पैसा र तेस्रो दिन ३१ लाख ९८ हजार १३५ रुपैयाँ ५५ पैसा दान संकलन भएको थियो ।

...बाँकी बन्तिय पेजमा

SARA TRAVELS
Tansen, Palpa.
975-590012
9857087979
saratravel.nepal@gmail.com

तानसेन-पोखरा

A/C सुविधायुक्त वातावरण मैत्री EV

मोबाइल : ९८४७०८३७०७

हालक : ९८४७०८३७०७

हालक : ९८४७०८३७०७

YOU CAN GET 5% DISCOUNT ON PRE-BOOKING AND ONLINE PAYMENT

बाल बाटिका

कविता

रमा तिमिल्लीना अधिकारी

फरक

तिमी सिधा जाऊ
तिमी माथि जाऊ
प्रगति गरेर
सफलताको शिखर चूम
तिम्रा अधिपति
तिमीसँग
अरु कसैका अपेक्षारू छैनन्
तिमी स्वतन्त्र छौ
आफैमा, अनि
अन्य सम्पूर्णसँग
तिमी तिम्रो मनले

सोचन सक्छौ
तिमी तिम्रो विचारले
हिँड्न सक्छौ
तिमी तिम्रो स्वतन्त्रताको
भरपुर उपयोग गर्न सक्छौ
स्वतन्त्रताका साथ
तिमीसँग कर्तव्यका
भारीहरू छैनन्
तिमीसँग दायित्वका
पहाडहरू छैनन्
तिमी तिम्रो जीवन

तिम्रै तरिकाले
बाँचन सक्छौ
आफ्नो जीवनका जगहरू
आफ्नो जीवनका पर्खालहरू
तिमी आफैँ
आफ्नो तरिकाले
राख्न सक्छौ
तिम्रो बारीको कुनै साँध छैन
तिम्रो बारी तिम्रै ढंगले
तिमी आफैँ जोत्न सक्छौ
अन्नबाली लगाउन सक्छौ

तिमी तिम्रो जीवनको गोरेटो
आफैँ कोर्न सक्छौ
तिमी तिम्रो जीवनको
सफलताका सिँडीहरू
नापीनापी चढ्न सक्छौ
तिमी तिम्रो जीवन
तिम्रो डिजाइनमा
तिमी आफैँ निर्माण गर्न सक्छौ
तिम्रो स्वतन्त्रताको
पूर्ण उपयोग गरेर ।
-साहित्यपोष्ट उटकम

बादल

कहिले बन्ने हात्ती घोडा,
कहिले बन्ने रूख
लहराउँछौँ जताततै कति
ठुलो मुख
गर्जिन्छौँ मेघ बनी, बनी
दिन्छौँ वर्षा
उफ्रिन्छौँ बालकहरू, हामी
हुन्छौँ हर्ष
जताजता हावा चल्छ, त्यतै
बहि दिन्छौँ

चम्किदिन्छौँ बिजुली भै
हाम्रो सातो लिन्छौँ
कहिले बन्छौँ सेतो हात्ती,
कहिले बन्छौँ कालो
लुकमारी खेल खेल्ने, अब
हाम्रो पालो
गर्मीमा शीतल दिन्छौँ,
छेकी घामलाई
अन्नवाली स्वाहा पाछौँ
असिना पो भई
-नेपाली बाल कविता
-होमनाथ पाठक

निबन्ध

युवसत्य परिवार

निबन्ध कस्तो हुनुपर्छ ?

नेपाली निबन्ध Essay

दोस्रो र कति पनि ढिलाइ नगरी
विश्वविद्यालयहरूमा जीवन र जगत
पढाउनुपर्छ। विद्यार्थीलाई समस्या पहिचान गर्ने
र समाधानको नेतृत्व गर्न सक्ने बनाउनु छ।

'कान्ति रात्रि-भोज होइन, न यो निबन्ध लेख्ने वा चित्र बनाउने काम जतिकै सजिलो छ, न त फलबुद्धा भर्ने कामजस्तो सहजै गर्न सकिन्छ । कान्ति कहिल्यै सुसंस्कृत, विश्रामपूर्ण, मुटु, शालीन, दयालु, विनम्र, संयमित र उदार हुन सक्दैन । फरेन न्याइन्वेजेज प्रेस पेकिङले सन् १९६७ मा प्रकाशन गरेको 'माओले तुङका छापिएका रचना'मा यो वाक्यांश परेको छ । माओले भनेजस्तो निबन्ध लेख्न त्यति सजिलो पनि छैन । यद्यपि पत्रकारले समाचारका तत्त्व नपुऱ्याई समाचार लेख्थे भने न्युज रुमहरूमा डेस्क इडिटरले भनेको सुनिन्छ, 'निबन्ध लेखेर हुन्छ ।' रूकुलमा 'गाईको निबन्ध' भनेर सिर्जनात्मक लेखन सुरु गरेका हामी अधिकांशलाई लान सक्छ, निबन्ध लेखन सजिलो छ । माओको उपरोक्त भनाइमा लुकेको अर्को अर्थ हो- निबन्ध सुसंस्कृत मुटु, शालीन, दयालु, विनम्र, संयमित र उदार हुन्छ । के मुटु, शालीन, दयालु, विनम्र, संयमित र उदार विषय लेख्न सहज हुन्छ ? कुनै पनि विषयमा बुझी-नबुझी विरोध र समर्थन गर्न उद्देलित हुने आजको समाजमा यो गम्भीर बहसको विषय छ । राजनीतिज्ञ वा समाजका लागि यस्तो गुरु हो कला, जसले राजनीतिको कान समाउँदैन तर पल्लागदो किंसिमले सम्झाउने हैसियत राख्छ । यस्तो हैसियत राख्ने कला बनाउन र साहित्य वा निबन्ध लेख्न निश्चय नै सजिलो छैन । पृष्ठे मुल, चहरे र खोला मिसिएर नदी शक्तिशाली बनेजस्तै कला र साहित्य पनि आगो लामो बाटो हिँडेर शक्तिशाली बन्ने हो । नयाँ लेखक वा कलाकारले तिनै पुराना पुस्तिका अनुभवंत र अत्यासमाथि टेकेर केही नयाँ भने हो । नयाँ चित्र 'साँच्चै नयाँ' भने भने त्यसले राजनीतिज्ञ र समाजको मर्ममा प्रहार गर्छ । निबन्धको इतिहास खोल्ला हामी १९औँ शताब्दीका फ्रान्सेली लेखक मिसले डी मोन्तेनसम्म पुग्छौँ । उनले पाठकसँग कुरा गरेको शैलीमा लेखेको छोटो र रसिला लेखहरूको संग्रह सन् १५८० मा छापिएको थियो, 'इस्ये (भक्तबन्ध) शीकम् । यही फ्रान्सेली भक्तबन्ध (अर्थ : प्रयास गर्नु) बाट अंग्रेजी भक्तबन्ध बन्यो । हामीकहाँ 'एस्ये' शैलीको लेखनलाई निबन्ध भनिएको छ । निबन्धको चर्चा सम्बन्धमा हामीकहाँ केही पुस्तक लेखिएका छन् । डा. कुमारबहादुर जोशीको 'लक्ष्मी निबन्धसंग्रहका निबन्धहरूमा देवकोटाका काव्यमान्यता' (२०६१), गोपीकृष्ण शर्माको 'नेपाली निबन्ध परिचय' (२०४०), डा. रजनी ढकालको 'निबन्ध : सिद्धान्त र विश्लेषण' (२०८०)मा निबन्धबारे चर्चा गरिएको छ । शर्मा र जोशी दुवैले निबन्ध शब्द याज्ञवल्क्यस्मृति र गीतामा सांसारिक मायाजालको बन्धनको अर्थ लिएर आएको उल्लेख गरेका छन्- 'निबन्धो बन्धमेव च' (२/२२१ याज्ञवल्क्यस्मृति) 'निबन्धायासी मता' (१/५ श्रीमद्भगवत्गीता) । मोन्तेनले निबन्धलाई 'बन्धुन्ध आत्म-प्रकाशन' मानेका छन् भने बेलायतका फ्रान्सिस बेकन (१५६१-१६२६)ले 'छुरिएको चिन्तन' भनेका छन् । जेलेस निबन्धमा लेखकको ज्ञान र अनुभूति जोडिएको विचार आउँछ । हामीकहाँ निबन्ध शब्दको व्युत्पत्ति जे-जस्तो अर्थमा भए पनि लेखन वा साहित्यको एक विधाका रूपमा निबन्धले आत्मपरक वा वस्तुपरक शैलीमा गद्यमा लेखिएको छोटो रचनालाई नै जनाउँछ । निजी ज्ञान वा अनुभव भन्ने र लेख्ने प्रचलन संसारमै पुरानो हो । यद्यपि मानिसले लिपि, भाषा र साहित्यमा प्रगति गर्दै जाँदा साहित्य वा लेखनका विधाहरू

जन्मदे गएर निबन्ध विधा जन्मियो । प्रमोद प्रधानको पुस्तक 'नेपाली निबन्धको इतिहास' (२०६६)मा नेपाली निबन्ध लेखनलाई तीन चरणमा विभाजन गरिएको छ प्रारम्भिक वा पहिलो चरण (वि.सं.१८३१-१९५७ सम्म), दोस्रो चरण (१९५८ देखि १९९२ सम्म) र तेस्रो चरण १९९३ देखि यता । 'खासगरी पृथ्वीनारायणको दिव्योपदेश (१८३१)बाट आख्यानेतर गद्य साहित्यको प्रारम्भ भयो । यसमा पृथ्वीनारायणको निजी व्यक्तित्व प्रतिबिम्बित छ, उनले लेखेका छन् । आफ्नो पुस्तक 'साहित्य प्रकाश'मा केशवप्रसाद उपाध्याय लेख्छन्, 'निबन्धको प्राचीन अर्थ मुख्याय बाँध्नु नै थियो । अति प्राचीनकालमा जब कागज र मुद्रण कथा थिएन, लेखकहरू आफ्ना लेख वा रचनालाई पृष्ठ-पृष्ठ नली गरेर वा बधिर राख्थे- यस बन्धन क्रियालाई नै निबन्ध वा निबन्धन भनिन्थ्यो । यसर्थ निबन्धको परिभाषा गर्ने हो भने 'वाक्यहरू बाँधिएको वा कसिलो भएको रचना भन्ने नै बुझ्नुपर्ला । हामीकहाँ सूचना दिन, सरकारका काम-कारवाही अभिलेख गर्न र साहित्य सिर्जना पस्कन पत्रपत्रिका लिक्केको पाइन्छ । पत्रपत्रिकामै निबन्धले स्थान पाउन थाले । पछिल्लो समयमा आएर पत्रपत्रिका नै कुन निबन्ध हो र कुन होइन भन्नेमा अलमल परेको देखिन्छ । आलेख, स्तम्भ, फिचर, ब्लग, अनुभूति, संस्मरण, रिपोर्ताज आदि भनेर छुट्टिने रचनामा निबन्धको शैली आएको हुन्छ तर निबन्ध नै भनेर छुट्टिएको कसै देखिन्छ । नाटकले कला र साहित्यका सबै विद्यालाई लिन सकेजस्तै निबन्धले साहित्यका सबै विद्यालाई घुसाउन सक्छ । तर उद्देश्य यही हो कि भन्नु खोजेको विषय वा लेखकको विचार थप बलियो र विश्वसनीय बनेोस् । निबन्धले आफ्नो परिधि दिन परदिन फराकिलो गराउँदै गएको छ । कहीं निबन्ध कयाको गोरेटो भएर हिँडेको हुन्छ भने कहीं नाटकीय संवाद र दृश्यात्मक प्रस्तुति पनि दिइरहेको हुन्छ,' गोपीकृष्ण शर्मा उपरोक्त पुस्तकमा लेख्छन्, 'केही निबन्ध औपन्यासिक चमत्कार आत्मसात् गर्न पुग्छन् यसरी कथा, कविता, नाटक र उपन्यासका छेउछेउ घुम्ने पनि निबन्ध निबन्ध नै हो । निबन्धले आकार, प्रस्तुति र प्रबन्धबाट आफ्नोपन स्पष्ट गरेको हुन्छ । विशेषतः आत्मपरक र वस्तुपरक गरी दुई प्रकारका निबन्ध हुन्छन् । मूलतः निबन्धमाफत लेखकले केही भन्छ, त्यो 'भनाइ' वा लेखन बौद्धिक विलासका लागि मात्रै हुने कि सामाजिक मूल्यका लागि हुने भन्ने प्रश्न पनि छ । निबन्ध

के हो र यो कस्तो हुने भन्ने सम्बन्धमा विश्वव्यापी रूपमै बहस छ । 'गोट्स टु स्ट्रिचर' (भोलुम १) मा थियोडोर डब्लु एडोर्न लेख्छन्, 'कमल निबन्धले व्यक्तिको प्रशंसा गाउन वा दानवीकरण गर्नमा आफ्नो शक्ति खर्च गर्छ, जबकि अब्बल निबन्धले विषयवस्तुलाई मिहीन ढंगले पार्नेले गर्छ । कलाबाट विज्ञान र विद्वतालाई अलग गर्न असम्भव प्रायः छ । कलागुणवाहक अरु औसत लेखकहरू थिसिपिटी मसला घोलेर निबन्धलाई बेकार बनाउँछन् । निबन्ध मिठासपूर्ण लेखन भएकोले कुनै पनि ठाउँ, वस्तु, विषय वा मुद्रा, व्यक्ति आदिको वर्णन पाठकका लागि रूचिकर हुने ढंगले गर्न सकिन्छ । पछिल्लो समय सामाजिक मुद्दाको उठाउनमा निबन्ध एउटा सशक्त माध्यम बनेको छ । डा. रजनी ढकालले आफ्नो उपरोक्त पुस्तकमा डा. वागिरा गिरीको निबन्ध 'समानान्तर रेखा : नारी' निबन्धलाई लिएर लेखेकी छन्, 'निबन्धले नेपाली समाजको संरचनाकै कारणले नारीमाथि हुने गरेको विरोधाभासपूर्ण व्यवहारकै चिनाएको छ । वास्तवमा नारी पुरुषसह मानव अधिकार भएकी स्वतन्त्र मानव हो, देवी वा दासका रूपमा कहिले पुग्ने र कहिले उपेक्षित हुने व्यवहारको सामाजिक संरचनाको अन्त्य हुनुपर्ने विचार यस निबन्धमा पाइन्छ । निबन्धमा लेखनका दृष्टिले जे जस्ता तत्त्व आए पनि खासगरी निबन्धकारको विचार नै प्रधान हो । वास्तवमा विचार निर्माण गर्न र भाषाको समृद्धिमा समेत निबन्धको भूमिका रहन्छ । त्यसैले विशेषतः सञ्चारमाध्यममाफत निबन्धका सम्बन्धमा बहस अनिवार्य छ । किमभने सञ्चारमाध्यमबाट प्रकाशन हुने अधिकांश लेख-रचना निबन्ध शैलीकै छन् र तिनले कुनै न कुनै मुद्दा उठाएका छन् । लेखक नेत्र एटम भन्छन्, 'पछिल्लो चरणमा आएर हामीकहाँ धेरै पत्रकार र स्तम्भकारहरू निबन्धकार भएका छन् । अलिकति कलात्मक ढंगले लेख्न सक्थे भने पत्रकार निबन्धकार हुने सम्भावना बढी छ । अहिले रिपोर्टिङ वा भनी पत्रकारिताबाट आएका निबन्ध र अनुभव अनि चिन्तन मिसिएका निबन्धले पाठकलाई बढी प्रभाव पारेका छन् ।' प।।डा. गोविन्दराज भट्टराई सञ्चारमाध्यमले निबन्धको हुर्मत काहेको बताउँछन् । उनी भन्छन्, 'निबन्ध सर्वाधिक स्वतन्त्र विधा पयो । स-साना फिचर आदिबन्ध, न्युज रिपोर्ट, कथा यात्रा वृत्तान्तदेखि लिएर तमसुकै गान्यनहरू पनि निबन्धका रूपमा घुलन खोजेर यसको हुर्मत लिन्छन् ।'
-रातोपाटी उटकम

प्रजातन्त्र सेनानी पाल्पाको अध्यक्षमा तिमिल्सेना

पाल्पा, पौष २४/नेपाली कांग्रेसको भ्रातृ संस्था नेपाल प्रजातन्त्र सेनानी संघ पाल्पाको अध्यक्ष यमलाल तिमिल्सेना सर्वसम्मत चयन भएका छन् । बुधबार संघको तानसेनामा भएको तेस्रो जिल्ला अधिवेशनले तिमिल्सेनालाई अध्यक्षमा चयन गरेको हो ।

नेपालको प्रजातान्त्रिक आन्दोलनमा महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याएका निष्ठावान राजनीतिज्ञ तिमिल्सेना अध्यक्षमा चयन हुनुलाई नै ताकायकतल्ले सकारात्मक भनी टिप्पणी गरेका छन् । पूरै जीवन प्रजातान्त्रिक, लोकतान्त्रिक आन्दोलनमा व्यतित गरेका उनलाई संघले जिल्लाको जिम्मेवारी सुम्पिएको हो ।

पाटीमा अत्यन्त सरल र इमान्दार नेताको छवि बनाएका तिमिल्सेना विद्यार्थी राजनीतिबाटै पार्टी राजनीतिमा आएका हुन् । २०२८ मा तत्कालिन शास्त्रकुसुमा विद्यार्थी युनियनको सह-सचिव हुँदै २०३० मा उनी सभापति बनेका थिए । अध्ययनको शिलसिलामा भारत पुगेका तिमिल्सेना २०३४ मा भारतमै नेपाली छात्र संघको सदस्य बने । उनी नेपाल फर्किसकेपछि २०३६ मा पार्टीको साधारण सदस्य बनेका थिए । पार्टीमै लगनीश्रम भएर लागेका तिमिल्सेना शिक्षक भएका कारण २०४० मा शिक्षक आन्दोलनमा समेत सक्रिय रहे । २०४६ सालको आन्दोलनमा उनी ३ पटक गिरफ्तारमा परेका थिए । २०४७ मा पार्टीको आमन्त्रित जिल्ला सदस्य बनेका उनी

सोही अवधिमा ६ महिना जिल्ला सदस्यका रूपमा रहे । २०४९ देखि २०६२ सम्म पार्टीको जिल्ला सचिवको जिम्मेवारी सम्हालेका तिमिल्सेना २०६२/०६३ को जनआन्दोलनमा समेत सक्रिय रहे । उनी आन्दोलनका क्रममा पटक-पटक गिरफ्तारमा समेत परेका थिए । ५ पटक महासमितिसदस्य बनेका उनी ६ पटक महाधिवेशन प्रतिनिधि सदस्य बने ।

तिमिल्सेना पार्टीको केन्द्रीय नीति तथा प्रशिक्षण प्रतिष्ठानका केन्द्रीय सदस्य समेत बने । हाल उनी महाधिवेशन प्रतिनिधि सदस्य समेत हुन् । तिमिल्सेनाको नेतृत्वमा चयन भएको समितिको उपाध्यक्षमा कृष्णप्रसाद भट्टराई, सचिव निर्मल न्यौपाने रहेका छन् । यस्तै सदस्यहरूमा प्रकाशलाल श्रेष्ठ, कृष्ण लम्साल, तुवरजरा पौड्याल, हरिहर भट्टराई, तुल्सीराम न्यौपाने, शालिकराम पाण्डे, यदु पाण्डे चयन भएको संघले जनाएको छ ।

यस्तै अधिवेशनले महाधिवेशन केन्द्रीय प्रतिनिधि समेत छनौट गरेको छ । जसमा मिलराम नेपाल, हुमनाथ न्यौपाने, सुन्दरप्रसाद देवकोटा, विष्णुदेवी घिमिरे र गणेश खनाल चयन भएको निर्वाचन अधिकृत केशवराज अधिकारीले जानकारी दिए ।

खेलकुद समाचार

भलिबलको उपाधिका लागि पुलिस र आर्मी भिड्ने

बुटवल, पुस २४/बुटवलमा जारी मदन भण्डारी गोल्डकप इन्डो-नेपाल रगिड शिल्ड पुरुष भलिबल च्याम्पियनसिपको फाइनलमा विभागीय टिम नेपाल पुलिस क्लब र विभुवन आर्मी क्लबले प्रतिस्पर्धा गर्ने भएका छन् । मंगलबार भएको पहिलो सेमिफाइनलमा पुलिस र कुश्नार भएको दोस्रो सेमिफाइनलमा आर्मीले जित निकाल्दै फाइनलको बाटो तय गरेका हुन् ।

बुधबार भएको अन्तिम सेमिफाइनल खेलमा आर्मीले मणिमुकुन्द भलिबल क्लब स्पन्देहीलाई २५-१८, २५-१३ र २५-१९ को सोको सेटमा पराजित गरेको थियो । पहिलो सेमिफाइनलमा पुलिसले भारतको गुजरात स्टेट भलिबल क्लबलाई हराउँदै फाइनलमा पुगेको थियो । पुलिसले २५-२७, २५-१४, २५-११ र २७-२५ को जित निकालेको थियो । बिहीबार गुजरात र मणिमुकुन्दबिच तेस्रो स्थानको खेल हुनेछ । विहान १० बजे तेस्रो स्थानकालागि प्रतिस्पर्धा हुनेछ । लगातार दिउसो १ बजे उपाधिका लागि प्रतिस्पर्धा हुने आयोजक मदन भण्डारी स्पोर्ट्स एकेडेमीका अध्यक्ष ध्रुव आचार्यले बताए । प्रतियोगितामा विजेताले ७ लाख स्थैर्यावधि रगिड शिल्ड प्राप्त गर्नेछ । दोस्रोले ३ लाख ५० हजार, तेस्रोले १ लाख ७५ हजार र चौथो हुने टोलीले १ लाख स्थैर्यावधि पाउनेछ ।

अर्थ / कर्पोरेट समाचार

नेप्से र कारोबार रकम बढ्यो

पाल्पा, पौष २४/नेपाल स्टक एक्सचेन्ज (नेप्से) परिसूचक र कारोबार रकम बढेको छ । बुधबार नेप्से सामान्य अंकले बढेको हो ।

नेप्से परिसूचक छ दशमलव ५३ अंकले बढेर दुई हजार छ सय ५३ दशमलव ३८ को विन्दुमा कायम भएको छ । तीन सय पाँच कम्पनीको एक करोड ५५ लाख दुई हजार सात सय ७१ कति शेयर ७२ हजार एक सय २० पटक खरिदबिक्री हुँदा छ अर्ब ४० करोड ७५ लाख ९२ हजार सात सय ८४ बराबरको कारोबार भएको थियो । पहिलो सेमिफाइनलमा पुलिसले भारतको गुजरात स्टेट भलिबल क्लबलाई हराउँदै फाइनलमा पुगेको थियो । पुलिसले २५-२७, २५-१४, २५-११ र २७-२५ को जित निकालेको थियो । बिहीबार गुजरात र मणिमुकुन्दबिच तेस्रो स्थानको खेल हुनेछ । विहान १० बजे तेस्रो स्थानकालागि प्रतिस्पर्धा हुनेछ । लगातार दिउसो १ बजे उपाधिका लागि प्रतिस्पर्धा हुने आयोजक मदन भण्डारी स्पोर्ट्स एकेडेमीका अध्यक्ष ध्रुव आचार्यले बताए । प्रतियोगितामा विजेताले ७ लाख स्थैर्यावधि रगिड शिल्ड प्राप्त गर्नेछ । दोस्रोले ३ लाख ५० हजार, तेस्रोले १ लाख ७५ हजार र चौथो हुने टोलीले १ लाख स्थैर्यावधि पाउनेछ ।

५६ र अन्य समूह शून्य दशमलव २६ प्रतिशतले घटेका छन् । समृद्धि फाइन्स कम्पनी लिमिटेडको शेयर मूल्यमा सकारात्मक सर्किट लागेको भन्ने सामुदायिक लघुवित्त वित्तीय संस्था लिमिटेडको शेयर मूल्यमा नकारात्मक सर्किट लागेको छ । सबैभन्दा बढी न्यादी हाइड्रोपावर लिमिटेडको २२ करोड ५३ लाख ४९ हजार पाँच सय ९७ को कारोबार भएको छ । गत बिहीबार यता सबै कारोबार दिन बढेको नेप्सेले बुधबार पनि सोही प्रवृत्ति पछ्याएको हो । उक्त दिन कारोबारमा आएकामध्ये १३९ वटा कम्पनीको सोही दिनको कारोबारमा विकास बैंक दुई दशमलव ५३, वित्त चार दशमलव ७७, जलविद्युत् शून्य दशमलव २६, जीवन विमा शून्य दशमलव ४०, उत्पादन तथा प्रशोधन शून्य दशमलव ४० र लघुवित्त उपसमूह एक दशमलव ५९ प्रतिशतले बढेका छन् । अरु सबै समूहको उपसूचक घटेको छ । बैंकिङ शून्य दशमलव २६, होटल तथा पर्यटन शून्य दशमलव ३८, म्युचुअल फण्ड शून्य दशमलव १०, निर्जीवन विमा शून्य दशमलव १३, व्यापार एक दशमलव

महायज्ञबाट चार...

...सोही दिन लुम्बिनी प्रदेश सभा सदस्य एवं अर्थ, उद्योग तथा पर्यटन समितिका सभापति राजू प्रसाद श्रेष्ठले २० लाख स्थैर्यावधि घोषणा गरेका थिए । चौथो दिन ३२ लाख ४८ हजार स्थैर्यावधि दान संकलन भएको थियो । पाँचौँ दिन ६३

लाख ५ हजार ५९९ संकलन भएको थियो । छैठौँ दिन ८३ लाख ५ हजार ३०६ स्थैर्यावधि दान संकलन भएको आयोजक समितिले जनाएको छ । विभुवन विश्वविद्यालयबाट सम्बन्धन प्राप्त क्याम्पसमा हाल शिक्षा र

व्यवस्थापन संकायमा कक्षा ११ देखि स्नातकोत्तरसम्म अध्यापन हुँदै आएको छ । समुदायस्तरबाट सञ्चालित यो क्याम्पसमा पाल्पा, स्याङ्जा, तनहुँ, नवलपुरका एक हजार एक सय विद्यार्थी अध्ययनरत छन् ।

मुलुक परिवर्तनमा...

...कार्यक्रममा संघका केन्द्रीय सदस्य विद्यान श्रेष्ठले आफुले व्यवस्था परिवर्तनका लागि ज्यान फालेर लागेको स्मरण गर्दै अहिले सम्म कुनै पदको लागि लोभ नगरेको बताए । उनले पार्टीमा लागेर कर्म गर्न तर पदको आशा नगर्न सबैलाई आग्रह गरे । नेता श्रेष्ठले भने 'राजनीति गर्दै जाँदा कहिले नसोचेको पद समेत पाइन्छ, त्यसैले धैर्य भएर बसौं ।' उनले जुनसुकै बेला पनि राजनीति दुर्घटना हुन सक्ने भएकोले सचेत भएर लाग्न पार्टी नेतृत्वलाई आग्रह समेत गरे । उनले राजनीतिलाई सहि बाटोमा लैजान प्रजातन्त्र सेनानी एक पटक फेरि जान्न जरुरी रहेको बताए । प्रजातन्त्र सेनानी राजेन्द्र गोपाल सिंहले पाल्ले नियमन नगर्दा प्रजातन्त्र सेनानीहरूको योगदान ओभरलेमा परेको बताए । उनले भने 'हाफ्तो सर्वोच्च निकाय भनेको पार्टी हो, पार्टीले नियमन नगर्दा सेनानीहरूको योगदानको सम्मान हुन सक्दैन ।' नेता सिंहले प्रजातन्त्र स्याउन योगदान पुऱ्याएका व्यक्तिहरूको अभिलेख राख्न

समेत पार्टीलाई आग्रह गरे । प्रजातन्त्र सेनानी डा. राम प्रसाद ज्ञवालीले कांग्रेस अहिले पार्टी नभएर पार्टी भएको बताए । ज्ञवालीले भने 'पार्टी पीढा जस्तै बनेको छ, पार्टीमा योगदान दिनेहरूको कुनै रेकर्ड छैन ।' अर्को प्रजातन्त्र सेनानी कृष्ण प्रसाद पौड्यालले विद्यार्थी राजनीति गर्दा भोग्नु परेका पिडाको स्मरण गर्दै त्यति बेला गरेको योगदान अहिले ओभरलेमा परेको गुनासो गरे । कार्यक्रम माथि प्रकाश पाँडे संघका जिल्ला अध्यक्ष यमलाल तिमिल्सेनाले प्रजातन्त्र सेनानी भनेको २००७ सालदेखि २०४६ सम्म योगदान पुऱ्याएका योद्धा रहेको बताए । उनले प्रजातन्त्र स्याउन योगदान दिएका व्यक्तिहरूलाई अब पार्टीलाई थप बलियो बनाएर लैजाने दिशामा लाग्न पनि आग्रह । संघका अध्यक्ष तिमिल्सेनाको अध्यक्षता, सहिद पुत्री विष्णुदेवी आचार्यको स्वागत, नेपाली कांग्रेस पाल्पाका प्रवक्ता शोभाकर न्यौपानेको सञ्चालनमा उद्घाटन सत्र कार्यक्रम भएको थियो ।

पाल्पामा भएका छुट्टाछुट्टै घटनामा दुई जनाको मृत्यु

पाल्पा, पौष २४/जिल्लामा भएका छुट्टाछुट्टै घटनामा दुई जनाको मृत्यु भएको छ । यहाँको तिनाउ गाउँपालिका र बगनासकली गाउँपालिकाका छुट्टाछुट्टै स्थानमा भएका घटनामा दुई जनाको मृत्यु भएको हाहे । जिल्ला प्रहरी कार्यालयका अनुसार तिनाउ गाउँपालिका-२ पाँचकुण्डामा खम्बा घाँस काट्ने क्रममा लडेर एक जनाको मृत्यु भएको छ । यहाँकी ५५ वर्षीया रीमा सारुको आफ्नै घर पछाडी खेतमा रहेको खनियाँको खम्बा घाँस काट्ने क्रममा

अचानक खम्बा लडि मृत्यु भएको हो । यस्तै बुधवार नै जिल्लाको बगनासकली गाउँपालिका-२ पिछरथोक मुँसिचौपारीस्थित नव कमल निर्माण सेवा प्रा. लि. मा काम गर्ने एक मजदुर मृत अवस्थामा फेला परेका छन् । बर्दिया गेहवा गाउँपालिका-२ उल्टनपुरका ३५ वर्षीय भायाराम थाप काम गर्ने स्थलको सुत्ने कोठामा मृत अवस्थामा फेला परेका हुन् । दुवै घटनाका विषयमा थप अनुसन्धान भइरहेको जिल्ला प्रहरी कार्यालयका प्रहरी निरीक्षक सन्दिप बेल्लसेले जानकारी दिए ।

हरेक प्रहरका ताजा समाचारका लागि www.shitalpati.com क्लिक गर्नुहोस् ।

जपजन्तु दैनिकको आधिकारीक वेबसाईट
शितलपाटी .कम
www.shitalpati.com डिजिटल पत्रिका